

Prezes
Najwyższej Izby Kontroli
Jacek Jezierski

Warszawa, 28 kwietnia 2011 r.

Pan
Roman Hauser
Prezes
Naczelnego Sądu Administracyjnego

LWA-4100-02-01/2011
P/10/176

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 4 ust. 1 *ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli*¹, zwanej dalej „*ustawą o NIK*”, Najwyższa Izba Kontroli przeprowadziła w Naczelnym Sądzie Administracyjnym, zwanym dalej „NSA”, kontrolę wykonania budżetu państwa w 2010 r. w części 05 – Naczelnny Sąd Administracyjny.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym 23 marca 2011 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 *ustawy o NIK*, przekazuje Panu Prezesowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia wykonanie budżetu państwa w 2010 r. w części 05 – Naczelnny Sąd Administracyjny.

1. Zrealizowane w 2010 r. dochody budżetu państwa w części 05 wyniosły 37 299,7 tys. zł, co stanowiło 139,7% kwoty ustalonej w *ustawie budżetowej na rok 2010 z dnia 22 stycznia 2010 r.*² (26 700,0 tys. zł) oraz 131,6% kwoty dochodów wykonanych w 2009 r. (28 336,6 tys. zł). Największą pozycję dochodów stanowiły wpływy w: §0690 – różne opłaty w kwocie 31 435,9 tys. zł (84,3% dochodów ogółem), w §0700 – spłaty oprocentowanych pożyczek na zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych w kwocie 5 008,1 tys. zł (13,4% dochodów ogółem) oraz w §0970 – wpływy z różnych dochodów w kwocie 890,9 tys. zł (2,4% dochodów ogółem).

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

² Dz. U. Nr 19, poz. 102.

Dochody wykonane w 2010 r. przez NSA, jako dysponenta III stopnia, wyniosły 759,7 tys. zł, co stanowiło 53,9% wielkości planowanych i 38,5% dochodów wykonanych w 2009 r. (1 973,8 tys. zł). Przyczyną niskiego wykonania dochodów był zwrot nadpłaty w kwocie 1 259,6 tys. zł z tytułu kar umownych, pobranych przez NSA w 2008 r. od firmy [...] ³, w związku z ugodą sądową zawartą 19 kwietnia 2010 r.

Pobrane dochody w kwocie 759,6 tys. zł zostały przekazane na rachunek dochodów budżetu państwa w terminach określonych w § 4 *rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29 czerwca 2006 r. w sprawie szczegółowego sposobu wykonania budżetu państwa* ⁴.

Należności w części 05 z tytułu dochodów budżetowych, na 31 grudnia 2010 r., wynosiły 39 531,1 tys. zł. Analiza 9 losowo wybranych należności na kwotę 3,9 tys. zł wykazała, że należności te zostały prawidłowo wymierzone i przypisane, a wpłat dokonano w ustalonych kwotach i terminach.

Na koniec 2010 r. należności pozostałe do zapłaty w części 05 wynosiły 2 231,9 tys. zł, w tym zaległości netto stanowiły kwotę 2 228,7 tys. zł (92,7% dotyczyło zaległości NSA jako dysponenta III stopnia). Na ww. kwotę zaległości złożyła się m.in. kwota 1 500,1 tys. zł zasądzona w 2010 r. od [...] ⁵ oraz zaległość sporna w kwocie 544,4 tys. zł, z tytułu odszkodowania za nienależyte wykonanie umowy przez firmę [...] ⁶ W NSA podejmowane były systematyczne działania w celu wyegzekwowania ww. zaległości.

2. Wydatki budżetowe w części 05 zostały wykonane w kwocie ogółem 346 050,9 tys. zł, co stanowiło 94,8% planu po zmianach (365 038 tys. zł) oraz 100,0% wykonania w 2009 r. Wydatki zrealizowano w dwóch działach klasyfikacji budżetowej (751 i 753), w tym największe w dziale 751 – Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa w kwocie 328 906,0 tys. zł (95,0% wydatków ogółem w części 05). Wydatki majątkowe w części 05 realizowane były na podstawie opracowanego w NSA planu rzeczowo-finansowego i wynosiły 21 159,5 tys. zł, tj. 79,9% planu po zmianach (26 468,0 tys. zł) oraz 6,1% wydatków ogółem w części 05.

³ Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Warszawie dokonała wyłączenia danych stanowiących tajemnicę przedsiębiorcy, na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112, poz. 1198 ze zm.), w związku z art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503 ze zm.).

⁴ Dz. U. Nr 116, poz. 784 ze zm.

⁵ Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Warszawie dokonała wyłączenia danych stanowiących tajemnicę przedsiębiorcy, na podstawie jak w przypisie 3.

⁶ Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Warszawie dokonała wyłączenia danych stanowiących tajemnicę przedsiębiorcy, na podstawie jak w przypisie 3.

Niewykorzystane środki budżetowe w części 05 w kwocie 1 507,4 tys. zł (NSA otrzymał środki na wydatki w kwocie 347 558,3 tys. zł) zostały zwrócone na rachunek budżetu państwa 12 stycznia 2011 r., zgodnie z postanowieniami § 14 ust. 5 pkt 2 cyt. *rozporządzenia w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa*.

NIK pozytywnie ocenia działania NSA w związku z pismem Ministra Finansów z 17 sierpnia 2010 r., w sprawie oszczędności w wydatkowaniu środków budżetowych i postawienia ich do dyspozycji Ministra Finansów, w związku z wydatkami na usuwanie skutków powodzi i zobowiązaniami Skarbu Państwa w 2010 r. Prezes NSA podjął trzy decyzje o blokowaniu planowanych wydatków części 05 na kwotę ogółem 14 462,2 tys. zł. (w dziale 751 – 12 639,2 tys. zł i w dziale 753 – 1 823 tys. zł.).

Dokonanie blokady było możliwe w związku z niewykorzystaniem środków na wynagrodzenia i pochodne (długotrwała procedura weryfikacji kandydatów na stanowiska sędziowskie), pomoc finansową na zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych sędziów w stanie spoczynku oraz sfinansowanie robót budowlanych w budynku NSA (wystąpiły opóźnienia w realizacji inwestycji, z powodu konieczności wykonania robót nieprzewidzianych na etapie jej planowania).

Minister Finansów decyzją z 7 grudnia 2010 r. dokonał zmniejszenia planowanych wydatków w części 05 o kwotę ogółem 3 749,0 tys. zł (25,9 % kwoty objętej blokadą), w tym w dziale 751 o 1 926 tys. zł oraz w dziale 753 o 1 823 tys. zł.

3. Kwota wydatków na wynagrodzenia ogółem w części 05, określona w planie po zmianach nie została przekroczona. Wydatki na wynagrodzenia wyniosły 233 108,3 tys. zł (67,4% wydatków ogółem i 96,6% planu po zmianach) i w porównaniu do 2009 r. były wyższe o 11 605,0 tys. zł (o 5,2%). Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 pełnozatrudnionego wynosiło 8 691,58 zł, i było wyższe niż w 2009 r. o 358,12 zł (o 4,3%). W 2010 r. przeciętne zatrudnienie w części 05, w przeliczeniu na pełnozatrudnionych, wynosiło ogółem 2 235 etatów i było o 20 etatów wyższe niż w roku 2009. Wzrost przeciętnego zatrudnienia nastąpił w ramach planowanego poziomu zatrudnienia, określonego dla NSA i wojewódzkich sądów administracyjnych.

W NSA przeciętne zatrudnienie wynosiło ogółem 391 etatów i było o 16 etatów wyższe niż w roku 2009. Wydatki na wynagrodzenia zostały wykonane w kwocie ogółem 48 081,5 tys. zł, tj. 94,1% planu po zmianach (51 092,0 tys. zł). Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 pełnozatrudnionego wynosiło 10 247,54 zł i było wyższe o 538,68 zł (o 5,5%) niż w roku 2009.

4. Wydatki NSA (dysponenta III stopnia) zostały wykonane w 2010 r. w kwocie 76 903,8 tys. zł, tj. 87,4% planu po zmianach (88 028,3 tys. zł) i 22,2% wydatków w części 05.

W wyniku szczegółowej analizy wydatków NSA na łączną kwotę 8 874,7 tys. zł (11,5% wydatków NSA jako dysponenta III stopnia) stwierdzono, że zamówienia publiczne na zakupy i roboty budowlane udzielone zostały zgodnie z przepisami *ustawy 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych*⁷ i w granicach kwot określonych w planie finansowym NSA. Rozliczeń dokonano zgodnie z zawartymi umowami i prawidłowo wprowadzono wydatki do ewidencji księgowej.

Zrealizowane w 2010 r. wydatki majątkowe NSA (dysponenta III stopnia) wyniosły 6 242,2 tys. zł, tj. 54,1% planu po zmianach (11 548,6 tys. zł), w tym w §6050 – 5 705,8 tys. zł (52,1% planu w tym paragrafie) i w § 6060 – 536,4 tys. zł (88,7% planu w tym paragrafie).

Główną przyczyną niewykonania planowanych wydatków w §6050 było przesunięcie terminu realizacji inwestycji, z powodu konieczności rozszerzenia zakresu robót, nieprzewidzianych na etapie projektowania inwestycji w budynku NSA przy ul. Jasnej 6. Natomiast niewykonanie wydatków w § 6060 wynikało z zastosowania tańszego systemu poczty elektronicznej, rezygnacji z rozbudowy posiadanych serwerów oraz instalacji dodatkowej centrali do obsługi sygnalizacji pożaru.

5. Badanie skuteczności systemu księgowości i kontroli finansowej (badanie zgodności) oraz wiarygodności ksiąg rachunkowych w NSA przeprowadzono na próbie 79 dowodów księgowych na kwotę ogółem 9 125,0 tys. zł, wylosowanych metodą MUS oraz 27 dowodów księgowych na kwotę 1 328,1 tys. zł dobranych celowo. Analiza wykazała, że wszystkie zbadane dowody księgowe ujęte zostały w ewidencji finansowo-księgowej na właściwych kontach syntetycznych i analitycznych oraz we właściwej wysokości, a operacje gospodarcze przypisano do właściwych okresach sprawozdawczych.

Badanie analityczne ksiąg rachunkowych przeprowadzone na podstawie 2 555 zapisów księgowych potwierdziło poprawność ww. zapisów oraz ujęcia wydatków bieżących i majątkowych zgodnie z klasyfikacją budżetową.

NIK wydaje pozytywną opinię w zakresie zgodności i wiarygodności ksiąg rachunkowych NSA.

⁷ Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 ze zm.

6. Wartości ujęte w sporządzonych, na podstawie sprawozdań jednostkowych 16 WSA oraz sprawozdania jednostkowego NSA, łącznych sprawozdaniach budżetowych w części 05, tj. sprawozdań rocznych: Rb-23, Rb-27, Rb-28 oraz kwartalnych: Rb-N i Rb-Z, stanowiły sumy kwot wykazanych ww. sprawozdaniach jednostkowych.

Sprawozdania Rb-23, Rb-27 i Rb-28, zostały przekazane do Ministerstwa Finansów z zachowaniem terminów określonych w załączniku Nr 42 do *rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej*⁸, natomiast sprawozdania zbiorcze Rb-N i Rb-Z przekazano do Głównego Urzędu Statystycznego w terminach wynikających z załącznika Nr 6 do *rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych*⁹.

Jednostkowe sprawozdania NSA za 2010 r. zostały sporządzone na podstawie danych zawartych w ewidencji księgowej i przedstawiały rzetelny obraz zrealizowanych dochodów i wydatków, a także stanu należności i zobowiązań na koniec roku.

7. Projekt budżetu zadaniowego na 2010 r. zakładał realizację wydatków przez NSA (jako dysponenta głównego) w ramach dwóch funkcji: nr 13 – „zabezpieczenie społeczne i wspieranie rodziny” oraz nr 18 – „sprawowanie wymiaru sprawiedliwości”.

Projekt został sporządzony stosownie do postanowień zawartych w załączniku nr 77 do *rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 maja 2009 r. w sprawie szczegółowego sposobu, trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej na rok 2010*¹⁰.

Poddane analizie (w ramach funkcji 18) zadanie „sprawowanie wymiaru sprawiedliwości” realizowane było przez podzadanie „działalność orzecznicza” oraz podzadanie „zapewnienie warunków organizacyjnych i technicznych funkcjonowania sądów”. Dla osiągnięcia celów ww. podzadań określono działania. Celem zadania było zapewnienie obywatelom prawa do sądu, natomiast do monitorowania stopnia realizacji zadania został użyty miernik – czasokres rozpatrywania spraw około 6 miesięcy (przy rocznym wpływie około 70 tys. spraw). Na realizację ww. zadania zaplanowano wydatki w kwocie 341 679 tys. zł, które zostały wykonane w kwocie 323 158 tys. zł (94,6%). Wartość miernika została wykonana na poziomie około 5 miesięcy.

⁸ Dz. U. Nr 20, poz. 103.

⁹ Dz. U. Nr 43, poz. 247.

¹⁰ Dz. U. Nr 80, poz. 673 ze zm.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje wniosków pokontrolnych.

Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 62 ust. 1 *ustawy o NIK*, zwraca się do Pana Prezesa o przysłanie, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 2 *ustawy o NIK*, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu Prezesowi prawo zgłoszenia na piśmie do Kolegium Najwyższej Izby Kontroli, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen i uwag zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 *ustawy o NIK*, termin nadesłania informacji, o której mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania uchwały Kolegium NIK.